

PLAN DOKUMENTU:

A.	Definicje	str. 1
B.	Środki na rozwój firm dziś	str. 4
C.	Środki na rozwój firm w latach 2014 – 2020	str. 8
	1. Mapa pomocy regionalnej i inne zasady finansowania	str. 8
	2. Obszary wspierania przedsiębiorstw, programy i ich wzajemne powiązania	str. 10
	3. Wsparcie prowadzenia badań i infrastruktury badawczo – rozwojowej	str. 14
	4. Wsparcie wdrażania innowacji i rozwoju przedsiębiorczości	str. 16
	5. Wsparcie współpracy sektora nauki i biznesu	str. 19
	6. Wsparcie otoczenia biznesu	str. 21
	7. Wsparcie rozwoju na rynkach zagranicznych	str. 24
	8. Wsparcie informatyzacji firm	str. 26
	9. Wsparcie na ochronę własności przemysłowej	str. 27
	10. Wsparcie na budowanie powiązań i współpracę	str. 28
	11. Program Horyzont 2020	str. 29
	12. Programy krajowe	str. 30

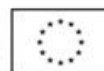
1

A. DEFINICJE

PRZEDSIĘBIORSTWO – wyodrębniona prawnie, organizacyjnie i ekonomicznie jednostka, prowadząca działalność gospodarczą. Najczęściej definiowanym celem działalności przedsiębiorstwa jest osiąganie zysku poprzez zaspokajanie potrzeb konsumentów. Ze względu na liczbę pracowników przedsiębiorstwa dzielimy na:

- mikroprzedsiębiorstwa – zatrudniające do 9 pracowników oraz osiągające roczny obrót nie przekraczający równowartości 2 milionów euro, lub których roczny bilans nie przekroczył równowartości 2 milionów euro
- przedsiębiorstwa małe – zatrudniające od 10 do 49 pracowników oraz osiągające roczny obrót nie przekraczający równowartości 10 milionów euro, lub których roczny bilans nie przekroczył równowartości 10 milionów euro
- przedsiębiorstwa średnie – zatrudniające od 50 do 249 pracowników oraz osiągające roczny obrót nie przekraczający równowartości 50 milionów euro, lub których roczny bilans nie przekroczył równowartości 50 milionów euro
- przedsiębiorstwa duże – zatrudniające od 250 pracowników

INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU – podmioty bez względu na ich formę prawną, które nie działają dla zysku lub zysk przeznaczają na cele statutowe, prowadzące działalność gospodarczą w rozumieniu prawa wspólnotowego. Działalność polega na oferowaniu towarów lub usług na określonym rynku i służy tworzeniu korzystnych warunków dla powstawania lub rozwoju przedsiębiorców.

Polski system instytucji otoczenia biznesu jest bogaty zarówno od strony liczby instytucji jak i ze względu na ich różnorodność. Wyróżnia się trzy główne grupy tych instytucji i ich zadań:

1. Ośrodki przedsiębiorczości – szeroka promocja i inkubacja przedsiębiorczości (często w grupach dyskryminowanych), dostarczanie usług wsparcia do małych firm i aktywizacja rozwoju regionów peryferyjnych lub dotkniętych kryzysem strukturalnym;
2. Ośrodki innowacji – szeroka promocja i inkubacja innowacyjnej przedsiębiorczości, transfer technologii i dostarczanie usług proinnowacyjnych, aktywizacja przedsiębiorczości akademickiej i współpracy nauki z biznesem;
3. Instytucje finansowe – ułatwienie dostępu do finansowania działalności nowo powstałych oraz małych firm bez historii kredytowej, dostarczanie usług finansowych dostosowanych do specyfiki innowacyjnych przedsięwzięć gospodarczych.

DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNA – działalność polegająca na opracowaniu nowej technologii i uruchomieniu na jej podstawie wytwarzania nowych lub znacząco ulepszonych towarów, procesów lub usług

DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZA I ROZWOJOWA – działalność twórcza obejmująca badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowana w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz wykorzystania zasobów wiedzy do tworzenia nowych zastosowań

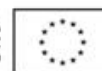
NOWA TECHNOLOGIA – technologia w postaci prawa własności przemysłowej lub usługi badawczo-rozwojowej (w rozumieniu Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług), która umożliwia wytwarzanie nowych lub znacząco ulepszonych towarów, procesów lub usług i nie jest stosowana na świecie dłużej niż 5 lat.

INNOWACJA PRODUKTOWA – dotycząca wyrobów – produktów. To wszelkiego rodzaju zmiany polegające na udoskonaleniu wyrobu już wytwarzanego przez przedsiębiorstwo – jednakże innowacją nie można nazwać zwykłego ulepszenia. Innowacja musi objąć znaczące ulepszenia parametrów technicznych, komponentów i materiałów oraz funkcjonalności.

Innowacja produktowa może polegać na rozszerzeniu struktury asortymentowej o nowy produkt. Produkt nowy pod względem technologicznym jest to produkt, którego cechy technologiczne lub przeznaczenie różnią się znacząco od uprzednio wytwarzanych. Innowacje tego typu mogą wiązać się z całkowicie nowymi technologiami, opierać się na połączeniu istniejących technologii w nowych zastosowaniach lub też na wykorzystaniu nowej wiedzy. Termin „produkt” należy rozumieć w ujęciu, obejmującym zarówno towary jak i usługi. Np. innowacją produktową nie można określić zmiany kolekcji odzieżowej w poszczególnych sezonach. Jednak zastosowanie w przemyśle obuwicznym czy odzieżowym materiałów oddychających a z drugiej strony zatrzymujących wodę jest już innowacją produktową.

INNOWACJA PROCESOWA (TECHNOLOGICZNA) - zmiana w stosowanych przez przedsiębiorstwo metodach wytwarzania lub świadczenia usług, a także w sposobach docierania z produktem do odbiorców. Metody te mogą polegać na dokonywaniu zmian w urządzeniach lub w organizacji produkcji, mogą też stanowić połączenie tych dwóch rodzajów zmian lub być wynikiem wykorzystania nowej wiedzy. Mogą mieć one na celu produkcje lub dostarczenie nowych lub udoskonalonych produktów, które nie mogłyby być wytworzone czy też dostarczone przy pomocy metod konwencjonalnych. Celem tych metod może być także zwiększenie efektywności produkcji lub dostarczenia istniejących produktów. Przykładem innowacji procesowej może być instalacja nowej albo ulepszonej technologii produkcyjnej, na przykład automatyzacja linii produkcyjnej.

INNOWACJA ORGANIZACYJNA - jest wprowadzaniem nowej metody organizacji w biznesowych praktykach przedsiębiorstwa, organizacji miejsca pracy lub też w relacjach zewnętrznych. Za innowację

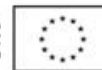
organizacyjną nie można uznać: zmiany w praktykach biznesu, organizacji miejsca pracy albo zewnętrznych relacjach, które są oparte na metodach już stosowanych przez przedsiębiorstwo, zmian w strategii zarządzania, połączenia i nabywania innych przedsiębiorstw. Np. innowacją organizacyjną będzie:

- a. wdrażanie zaawansowanych technik zarządzania,
- b. wprowadzanie istotnie zmienionych (ulepszonych) struktur organizacyjnych;
- c. wdrażanie nowych lub istotnie zmienionych strategii działania przedsiębiorstwa. Zmiany organizacyjne tylko wtedy można uważać za innowacje

BADANIA NAUKOWE

- a. badania podstawowe – prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na praktyczne zastosowania ani użytkowanie,
- b. badania przemysłowe – badania mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowywania nowych produktów, procesów i usług lub wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług; badania te obejmują tworzenie elementów składowych systemów złożonych, szczególnie do oceny przydatności technologii rodzajowych, z wyjątkiem prototypów objętych zakresem prac rozwojowych,
- c. eksperymentalne prace rozwojowe - obejmują nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług.

KOMERCJALIZACJA – udostępnienie praw do konkretnych wyników prac B+R innym podmiotom, głównie przedsiębiorcom, w celu osiągnięcia korzyści majątkowych. Może oznaczać w szczególności sprzedaż wyników prac badawczych lub rozwojowych, udzielenie licencji na wyniki prac B+R lub np. wniesienie wyników prac badawczych lub rozwojowych do spółki.

B. ŚRODKI NA ROZWÓJ FIRM DZIŚ

Przedsiębiorstwa w latach 2007 – 2013 mogły występować o wsparcie w szczególności w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych (w zależności od miejsca realizacji inwestycji bądź miejsca prowadzenia działalności gospodarczej) oraz w Programie Innowacyjna Gospodarka (w przypadku przedsięwzięć o charakterze badawczym, innowacyjnym, internetowym, promocji gospodarczej i powiązań kooperacyjnych).

W Programie Inteligentny Rozwój nie zaplanowano kolejnych konkursów. W większości województw nie ma już także środków dotacyjnych w programach regionalnych. Tylko region dolnośląski i wielkopolski dysponuje jeszcze ostatnimi funduszami na rozwój firm.

Firmy prowadzone na terenie Mazowsza mogły starać się o dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego, którego część stanowiły środki na rozwój działalności gospodarczej. W latach 2007 – 2013 środki dla firm w tym programie były przewidziane w części 1.5 „Rozwój przedsiębiorczości”.

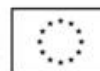
Wobec ograniczonych możliwości dotacyjnych, w tej chwili warto interesować się preferencyjnymi pożyczkami, z których cały czas można korzystać.

Są to środki w całości do zwrotu wraz z oprocentowaniem, natomiast fakt ich dofinansowania, a zatem i preferencji oznacza, że w porównaniu do kredytów bankowych są bardziej korzystne. Po pierwsze, pożyczka jest korzystniejsza, ponieważ jest niżej oprocentowana i przyznawana na dłuższy okres. Po drugie, najczęściej na początku, możemy zawiesić jej spłatę na 6 miesięcy bez żadnych dodatkowych opłat. Po trzecie, żeby uzyskać pożyczkę nie musimy przedstawiać tylu dokumentów jak w banku. Po czwarte, o pożyczkę mogą starać się osoby, które w banku miałyby ograniczone możliwości otrzymania pożyczki, np. osoby, które dopiero co otworzyły firmę, z krótką historią kredytową itp.

Preferencyjne pożyczki dostępne są dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą oraz dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Maksymalna kwota, którą można otrzymać wynosi 500 tys. zł, choć najczęściej pojedynczy przedsiębiorca może liczyć na niższą pożyczkę (zwłaszcza wtedy, kiedy jest młodą firmą, albo fundusz pożyczkowy ma mniej dostępnych środków). Spłata pożyczki (wliczając omówiony wcześniej okres karencji) może trwać maksymalnie 5 lat, choć niektóre fundusze pożyczkowe umożliwiają rozłożenie spłaty aż na 7 lat. Oprocentowanie pożyczki różni się w zależności od oferty funduszu pożyczkowego, wielkości kredytu, długości funkcjonowania firmy, rodzajów zabezpieczeń itd. Jest ono jednak znacznie korzystniejsze niż w przypadku kredytów bankowych.

Pewnie nie każdy uzna to za preferencje, np. jeżeli dłużej współpracuje z jakimś bankiem i ma dużą zdolność kredytową, ale istotą tych pożyczek i poręczeń jest wsparcie nowych i mniejszych firm w uzyskaniu zewnętrznego finansowania na rozwój. Szczegółowe warunki i zasady uzyskania tego finansowania, jak w praktycznie każdej instytucji finansowej, ustalane są w toku indywidualnych rozmów zainteresowanego z pożyczkodawcą.

[Lista instytucji udzielających preferencyjnych pożyczek na Mazowszu:](#)

INSTYTUCJA	OFERTA	WARUNKI SPŁATY	START	ROZWÓJ
POŻYCZKI				
<p>Mazowiecki Regionalny Fundusz Pożyczkowy</p> <p>00-682 Warszawa, ul. Hoża 86 Biuro Obsługi Klienta: e-mail: pozyczki@mrfp.pl tel. 22 890 04 26 www.korzystnepozyczki.pl www.mrfp.pl</p>	<p>PIERWSZY KROK PLUS – pożyczka dla przedsiębiorstw działających do 12 miesięcy w wysokości od 20 000 zł do 120 000 zł na okres do 60 miesięcy</p> <p>ROZWÓJ PLUS – pożyczka dla przedsiębiorstw działających powyżej 12 miesięcy od 20 000 zł do 500 000 zł na okres do 60 miesięcy</p> <p>maksymalna kwota pożyczki na jeden cel 500 000 zł.</p> <p>minimalny wkład własny 5 % wartości pożyczki</p>	<ul style="list-style-type: none"> oprocentowanie pożyczki : od 3,75 % do 6,75 % maksymalny okres spłaty 60 miesięcy maksymalny okres karencji w spłacie rat kapitałowych 6 miesięcy zabezpieczenie z tytułu pożyczki powinno pokrywać 100 % wartości udzielonej pożyczki (istnieje możliwość skorzystania z poręczenia przez Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych do 50% wartości udzielonej pożyczki) 	TAK	TAK
<p>Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa - Fundusz Pożyczkowy „MIS”</p> <p>ul. Gombrowicza 19 01-682 Warszawa tel. (022) 864-03-90, fax (022) 864-03-61 e-mail: fdpa@fdpa.org.pl www.fdpa.org.pl</p>	<p>Pożyczki mogą być przeznaczone na finansowanie przedsiębiorstw, będących na etapie powstawania, wczesnej działalności (włącznie z kapitałem na rozruch) lub rozszerzania pozarolniczej działalności tych przedsiębiorstw i tylko w działania, które Komisja Pożyczkowa oceni jako potencjalnie gospodarczo rentowne.</p> <p>Minimalna wartość pożyczki wynosi 1.000 zł, a maksymalna kwota 240.000 zł.</p> <p>Minimalny udział własny w planowane przedsięwzięcie powinien wynosić 20% wnioskowanej pożyczki</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pożyczki mogą być udzielane na okres od 3 do 36 miesięcy, wliczając w to okres karencji w spłacie rat pożyczki nie przekraczający 6 miesięcy. W wyjątkowych przypadkach potwierdzonych operacyjną rentownością FDPA okres, ten może wynosić do 60 miesięcy oprocentowanie - od 5,09 % w skali roku 	TAK	TAK

<p>Ostrołęcki Ruch Wspierania Przedsiębiorczości – Fundusz Wspierania Przedsiębiorczości</p> <p>07-401 Ostrołęka, ul. Kołobrzaska 15 Obsługa interesantów tel./fax. 29/ 769-10-34 w. 106, e-mail: frp@orwp.com.pl http://www.orwp.com.pl/fundusz-rozwoju-przedsiębiorczosci.html</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ STARTER – na uruchomienie działalności gospodarczej; ▪ EKO – promująca działalność ekologiczną ▪ POSTĘP – dla firm wprowadzających innowacje; ▪ PARTNER – dla firm podejmujących współpracę kooperacyjną dla średniego i dużego przedsiębiorstwa z Mazowsza; ▪ BIZNES – dla firm tworzących nowe miejsca pracy; ▪ TRADYCJA – dla firm zajmujących się produkcją wyrobów regionalnych. <p>Minimalna wartość udzielonego wsparcia to 5.000,00zł Maksymalna wartość udzielonego wsparcia 200.000,00zł.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oferta skierowana do mikroprzedsiębiorstw ▪ Minimalny wkład własny wynosi 20% ▪ Maksymalny okres spłaty pożyczki 60 miesięcy. ▪ Karencja do 6 miesięcy. ▪ Zabezpieczenie spłat pożyczki wynosi minimum 100% ▪ Oprocentowanie: do 24m-cy – 5,90% 36 m-cy – 48 m-cy – 6,90% 60 m-cy – 7,90% ▪ Brak opłat manipulacyjnych 	TAK	TAK
<p>Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych S.A. – Fundusz Pożyczkowy Mazowsza</p> <p>ul. Okopowa 56 01-042 Warszawa Tel: 22 636 07 40, 22 636 29 02, 22 119 17 11 e-mail: tise@tise.pl http://www.tise.pl/pozyczki-dla-msp-programy-unijne</p>	<p>Pożyczkobiorca - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą; spółki osobowe, spółki kapitałowe</p> <p>Cel pożyczki - rozpoczęcie lub rozszerzenie dotychczas prowadzonej działalności gospodarczej, - zakup bądź modernizację środków trwałych, - wdrażanie nowych rozwiązań technologicznych lub technicznych, - środki obrotowe lecz nie związane z bieżącą działalnością,</p> <p>Kwota pożyczki - do 250.000 zł; nie więcej niż 90% brutto nakładów na finansowaną inwestycję,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Maksymalny okres spłaty pożyczki 36 miesięcy. ▪ Karencja do 3 miesięcy. ▪ Zabezpieczenie spłat pożyczki wynosi minimum 100% ▪ Oprocentowanie: od 2% w skali roku, bez dodatkowych prowizji i opłat 	TAK	TAK

<p>Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości Szydłowiecki Fundusz Pożyczkowy</p> <p>BZ KSWP w Warszawie ul. Żurawia 32/34 lok. 32 00-515 Warszawa tel.: 22 521 06 51 e-mail: warszawa@kswp.org.pl</p> <p>http://kswp.org.pl/pl/oferta/pozyczki/szydlowiecki-fundusz-pozyczkowy</p>	<p>Tylko dla małych firm z powiatu szydłowieckiego. Pożyczka nie może być udzielona na zakup gruntów i na zakupy o charakterze konsumpcyjnym</p> <p>Maksymalna kwota pożyczki – 250 tys. zł</p> <p>Wkład własny nie jest wymagany</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowizja nie jest pobierana ▪ Spłata do 60 m-cy ▪ Okres karencji – do 6 m-cy ▪ Oprocentowanie: od 2,5% z ratami malejącymi 	TAK	TAK
<p>„Poręczenia Kredytowe” Sp. z o.o. ul. Miedziana 3A lok. 22 00-814 Warszawa Tel.: 22 890 98 00, 22 890 98 15 Fax: 22 890 98 03 biuro@poruczaniakredytowe.pl</p> <p>http://www.poruczaniakredytowe.pl/jeremie-dla-mazowieckiego</p>	<p>Pożyczki udzielane są przedsiębiorcom działającym na obszarach miejskich i wiejskich we wszystkich branżach, z wyjątkiem przedsiębiorców z sektora rolniczego, zbrojeniowego, leśnictwa, łowiectwa oraz rybołówstwa i przedsiębiorców prowadzących działalność przemysłową określaną jako szkodliwa dla środowiska.</p> <p>Pożyczki dostępne również dla start-upów.</p> <p>Maksymalna kwota pożyczki wynosi 100.000,00 zł.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spłata do 60 m-cy ▪ Okres karencji – do 6 m-cy ▪ Oprocentowanie: <ul style="list-style-type: none"> - start-upy – 7,18% - inne firmy – w zależności od rodzaju zabezpieczeń i ryzyka – 3,35 – 6,75% 	TAK	TAK

C. ŚRODKI NA ROZWÓJ FIRM W LATACH 2014 - 2020

1. FINANSOWANIE / MAPA POMOCY REGIONALNEJ

Dofinansowanie z Funduszy Europejskich jest i będzie przyznawane w formach **bezwrotnych** (dotacje) i **zwrotnych** (pożyczki, poręczenia). W porównaniu do poprzednich budżetów UE, w tym na lata 2014-2020 instrumenty zwrotne będą częściej stosowane. Będzie to dotyczyć zwłaszcza przedsięwzięć komercyjnych, a zatem tych realizowanych najczęściej przez przedsiębiorców. Nie oznacza to jednak, że firmy nie będą mogły otrzymać dotacji – nadal duża część środków będzie przyznawana w tej postaci.

W związku z tym, że programy operacyjne jeszcze nie zostały zatwierdzone, często nie wiemy jeszcze dokładnie, jakie projekty będą mogły być finansowane dotacjami, a które pożyczkami. W dalszej części materiału – przy opisach poszczególnych programów, znajdują się informacje nt. planowanych w danym obszarze form finansowania.

W przypadku dotacji, jej wysokość oraz udział w kosztach całego projektu będzie zależał od zasad przyjętych w danym programie. W przypadku wsparcia projektów niekomercyjnych (bez pomocy publicznej), poziom dofinansowania najczęściej mieści się w granicach 50-100% kosztów projektu. W projektach, w których przekazanie dotacji podlega zasadom pomocy publicznej maksymalny poziom dofinansowania różni się w zależności, czy jest to projekt inwestycyjny, czy badawczy. Poziom dofinansowania na projekty inwestycyjne określa tzw. **mapa pomocy regionalnej**. Mapa stanowi zatem, jaki procent kosztów kwalifikujących się do dotacji na inwestycję, może być z tej dotacji finansowany.

Określone poniżej maksymalne poziomy dofinansowania stosują się do inwestycji dużych przedsiębiorstw. Można je zwiększyć o 10 punktów procentowych w przypadku inwestycji średnich przedsiębiorstw i o 20 punktów procentowych w przypadku inwestycji małych przedsiębiorstw.

W latach 2014-2020 wysokość pomocy będzie wyglądała następująco:

- województwa: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, warmińsko-mazurskie – 50% (+ 20/10 pp. dla małych/średnich firm),
- województwa: kujawsko-pomorskie, lubuskie, łódzkie, małopolskie, opolskie, pomorskie, świętokrzyskie, zachodniopomorskie – 35% (+ 20/10 pp. dla małych/średnich firm),
- województwa: dolnośląskie, wielkopolskie, śląskie – 25% (+ 20/10 pp. dla małych/średnich firm).

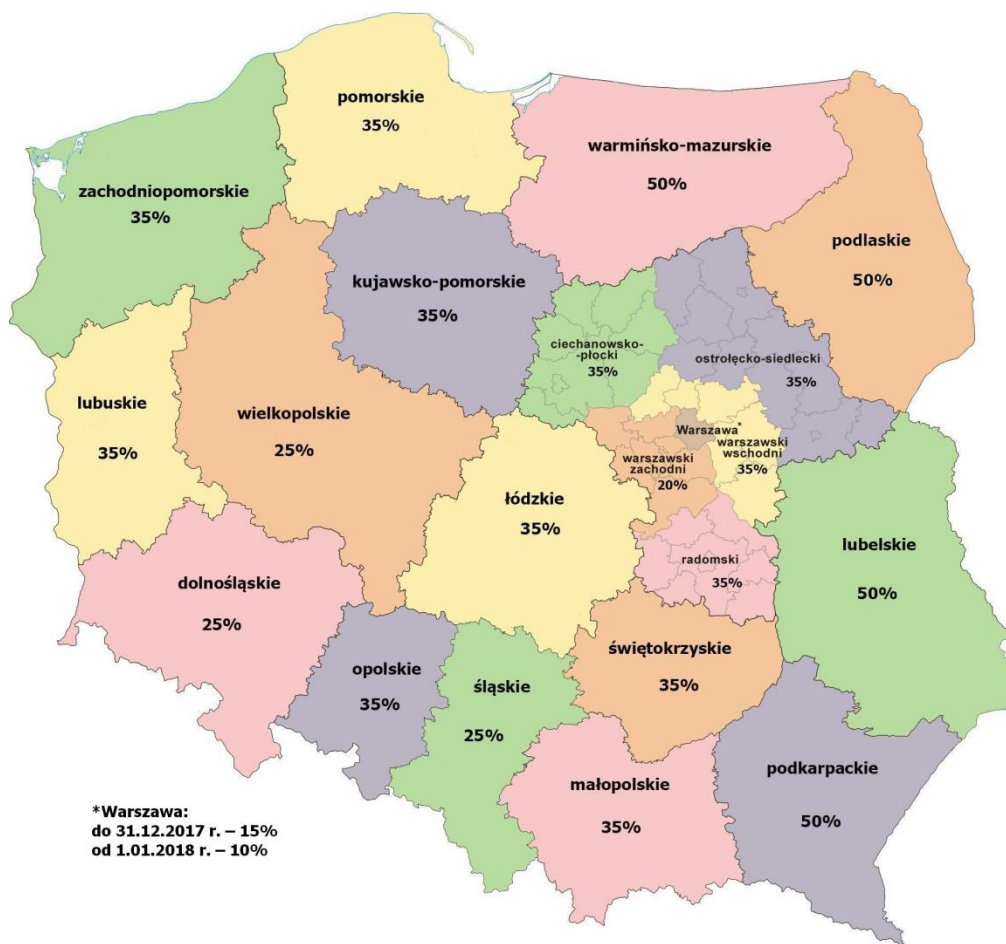
Inne zasady będą obowiązywały na terenie województwa mazowieckiego. Intensywność pomocy będzie zależała od podregionów. Podział będzie wyglądał następująco:

- podregiony ciechanowsko-płocki, ostrołęcko-siedlecki, radomski, warszawski wschodni – 35% (+ 20/10 pp. dla małych/średnich firm),
- podregion warszawski zachodni – 25% (+ 20/10 pp. dla małych/średnich firm),
- miasto stołeczne Warszawa – 15% w okresie od 1 lipca 2014 roku do 31 grudnia 2017 roku i 10% od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2020 roku (+ 20/10 pp. dla małych/średnich firm).

Mapa będzie obowiązywać w okresie od 1 lipca 2014 r. do 31 grudnia 2020 r.

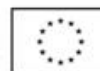

Zgodnie z przyjętymi 21 maja 2014 r. unijnymi zasadami ramowymi dotyczącymi pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną, w przypadku pomocy publicznej na badania i rozwój, maksymalny poziom dofinansowania wyniesie:

- 100% na badania podstawowe,
- 50% na badania przemysłowe (+ 20/10 pp. dla małych/średnich firm),
- 25% na eksperymentalne prace rozwojowe (+ 20/10 pp. dla małych/średnich firm),
- 50% na studia wykonalności (+ 20/10 pp. dla małych/średnich firm),
- 50% na infrastrukturę badawczą,

2. INFORMACJE WSTĘPNE O OBSZARACH WSPARCIA I PROGRAMACH

OBSZARY WSPARCIA:

- Prowadzenie badań i infrastruktura badawczo – rozwojowa
- Wdrażanie innowacji i rozwój przedsiębiorczości
- Współpraca sektora nauki i biznesu
- Otoczenie biznesu
- Rynki zagraniczne
- Informatyzacja
- Ochrona własności przemysłowej
- Powiązania i współpraca

PROGRAMY:

A) Program Inteligentny Rozwój

Program Inteligentny Rozwój będzie realizowany w czterech merytorycznych osiach priorytetowych:

1. Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa oraz konsorcja naukowo-przemysłowe
2. Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach
3. Wsparcie otoczenia i potencjału innowacyjnych przedsiębiorstw
4. Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego

Uzupełnieniem struktury Programu Inteligentny Rozwój będzie piąta oś – dotycząca pomocy technicznej.

Za realizację Programu Inteligentny Rozwój będzie odpowiadała instytucja zarządzająca. Jej funkcję będzie pełnił Departament Konkurencyjności i Innowacyjności w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju. Poszczególne części programu będą wdrażane przez powołane instytucje pośredniczące: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (I i IV oś) oraz Ministerstwo Gospodarki (II i III oś). Mogą zostać powołane także instytucje wdrażające, do których prawdopodobnie będzie należeć Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Bank Gospodarstwa Krajowego.

Zmiany i inne aktualności dotyczące Programu Inteligentny Rozwój można śledzić na stronie internetowej http://www.poig.gov.pl/2014_2020.

B) Program Polska Wschodnia

Program Polska Wschodnia będzie realizowany na terenie 5 województw: warmińsko – mazurskiego, podlaskiego, lubelskiego, podkarpackiego oraz świętokrzyskiego.

Program będzie realizowany w czterech osiach merytorycznych:

1. Innowacyjna Polska Wschodnia
2. Przedsiębiorcza Polska Wschodnia
3. Nowoczesna infrastruktura transportowa
4. Ponadregionalna infrastruktura kolejowa

Uzupełnieniem struktury Programu Polska Wschodnia będzie oś dotycząca pomocy technicznej.

Za realizację Programu Polska Wschodnia odpowiada instytucja zarządzająca. Jej rolę pełni Departament Programów Ponadregionalnych w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju. Przewiduje się powierzenie części zadań instytucjom pośredniczącym: Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Centrum Unijnych Projektów Transportowych oraz Polskiej Organizacji Turystycznej. Nie wyklucza się również powołania w razie potrzeby instytucji wdrażających.

Zmiany i inne aktualności dotyczące Programu Polska Wschodnia można śledzić na stronie internetowej http://www.polskawschodnia.gov.pl/2014_2020

C) Programy regionalne (na przykładzie mazowieckiego programu regionalnego)

Programy regionalne w latach 2014 – 2020 będą dwufunduszowe – finansowane będą zarówno z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jak i Europejskiego Funduszu Społecznego. W związku z tym kompleksowo będą odpowiadać na potrzeby danego województwa. Zarządy poszczególnych województw opracowały już projekty własnych programów regionalnych.

Mazowiecki program regionalny będzie wdrażany w ośmiu osiach merytorycznych:

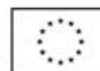
1. Innowacyjność i przedsiębiorczość (EFRR)
2. Wzrost e-potencjału Mazowsza (EFRR)
3. Przejście na gospodarkę niskoemisyjną (EFRR)
4. Gospodarka przyjazna środowisku i społeczeństwu (EFRR)
5. Rozwój regionalnego systemu transportowego (EFRR)
6. Rozwój rynku pracy (EFS)
7. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem (EFS)
8. Edukacja dla rozwoju regionu (EFS)

Uzupełnieniem struktury Programu będzie oś dziewiąta – dotycząca pomocy technicznej.

Projekt programu regionalnego dla Mazowsza i inne aktualności można znaleźć na stronie internetowej: <http://rpo.mazovia.pl/kategorie/perspektywa-2014-2020>.

Szczegółowych informacji udziela Punkt Informacyjny przy odpowiedzialnej instytucji – Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych. Dane kontaktowe:

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych
Główny Punkt Informacyjny
ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa
0 801 101 101, 22 542 20 00, 22 542 22 73, 22 542 22 77
punkt_kontaktowy@mazowia.eu
<http://rpo.mazowia.eu>

D) Program Horyzont 2020

Program ramowy „Horyzont 2020” to największy w historii program finansowania badań naukowych i innowacji w Unii Europejskiej. Jego budżet to ponad 77 mld EUR. Kluczowym zadaniem Programu jest stworzenie spójnego systemu finansowania innowacji: od koncepcji naukowej, poprzez etap badań, aż po wdrożenie nowych rozwiązań, produktów czy technologii.

Szczegółowe informacje:

Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej

ul. Krzywickiego 34

02-078 Warszawa

Centrala – wybieranie tonowe: +48-22-828-74-83 /86/87/92

Sekretariat: +48-22-826-25-02, FAX: +48-22-828-53-70

kpk@kpk.gov.pl

www.kpk.gov.pl

<http://ec.europa.eu/research>

E) Programy krajowe

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Bank Gospodarstwa Krajowego i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju odpowiadając na potrzeby mikro, małych i średnich firm, przygotowały formy wsparcia finansowane ze źródeł krajowych. Informacji na temat takich programów można szukać w odpowiednich instytucjach:

→ Polska Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości

ul. Pańska 81/83, 00-834 Warszawa

22 432 89 91/ 92/ 93

0 801 33 22 02

info@parp.gov.pl

www.parp.gov.pl

→ Bank Gospodarstwa Krajowego

Al. Jerozolimskie 7, 00-955 Warszawa

BGK Linia czynna w godz. 7.30-17.30

tel. 801 667 655 lub 22 596 59 00

fax: 22 627 03 78

e-mail: bgk@bgk.com.pl

<http://www.bgk.com.pl>

→ Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

ul. Nowogrodzka 47a

00-695 Warszawa

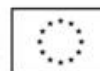
tel: +48 22 24 42 858

fax: +48 22 20 13 408

sekretariat@ncbir.gov.pl

www.ncbir.gov.pl

www.nauka.gov.pl

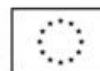
POWIĄZANIE OBSZARÓW Z PROGRAMAMI:

	Inteligentny Rozwój	Polska Wschodnia	program regionalny	Horyzont 2020	programy krajowe
Prace badawcze i infrastruktura B+R	I oś (badania) II oś (infrastruktura)		I oś (I2)	II filar	NCBiR
Innowacje i przedsiębiorczość	II oś	I oś	I oś (I3)	II filar	NCBiR BGK PARP
Współpraca nauka – biznes	III oś				NCBiR PARP
Otoczenie biznesu	II oś (gwarancje) III oś (pozostałe)	I oś	I oś (I5)		PARP
Rynki zagraniczne	III oś	II oś	I oś (I4)		BGK
Informatyzacja			II oś (II1)		
Ochrona własności przemysłowej	III oś				PARP
Powiązania, współpraca	III oś	II oś			PARP

13

W związku z tym, że wsparcie w Programie Horyzont 2020 oraz z programów krajowych jest uzupełniające w stosunku do programów finansowanych bezpośrednio z Funduszy Europejskich, poniższy materiał koncentruje się na możliwościach zaplanowanych w POIR, POPW oraz RPO.

Ogólne informacje o Programie Horyzont 2020 oraz programach krajowych NCBiR, BGK i PARP zostaną umieszczone na końcu dokumentu.

3. PROWADZENIE BADAŃ I INFRASTRUKTURA BADAWCZO – ROZWOJOWA

⇒ PROGRAM INTELIGENTNY ROZWÓJ

OŚ PRIORYTETOWA I: WSPARCIE PROWADZENIA PRAC B+R PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWA ORAZ KONSORCJA NAUKOWO-PRZEMYSŁOWE

Celem osi jest finansowanie projektów B+R, począwszy od fazy badań do etapu prac rozwojowych, ze szczególnym uwzględnieniem fazy demonstracji.

Wsparcie w ramach I osi priorytetowej skierowane jest do przedsiębiorstw (zarówno dużych jak i MŚP), rozpoczynających lub rozwijających działalność B+R, które planują realizację projektów badawczo-rozwojowych samodzielnie bądź we współpracy z zewnętrznymi podmiotami, w tym z innymi przedsiębiorstwami oraz jednostkami naukowymi.

a) Wsparcie projektów B+R

Wsparcie obejmuje realizację przez przedsiębiorstwo badań naukowych oraz prac konstrukcyjnych i doświadczalnych. Polegają one na zastosowaniu istniejącej już wiedzy uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego, do opracowania nowych lub istotnie ulepszonych rozwiązań. Pojawiają się także projekty związane z przygotowaniem prototypów doświadczalnych oraz instalacji pilotażowych.

Wsparcie na wdrożenie rozwiązań wypracowanych w ramach tych badań, można uzyskać z II osi priorytetowej Programu Inteligentny Rozwój (o czym w kolejnym punkcie).

b) Wsparcie prowadzenia prac badawczo-rozwojowych z udziałem funduszy kapitałowych

Wsparcie kierowane jest do przedsiębiorstw znajdujących się na wczesnym etapie rozwoju i prowadzących prace B+R w obszarze zaawansowanych technologii. Celem jest wspieranie procesu komercjalizacji wyników prac B+R z udziałem funduszy venture capital. Finansowanie obejmuje koszty badań przemysłowych i prac rozwojowych oraz inne koszty, związane z przygotowaniem wyników prac B+R do wdrożenia oraz oceną potencjału komercyjnego projektu. W ramach instrumentu przewiduje się tworzenie partnerstw instytucji publicznych oraz funduszy typu venture capital (krajowych i zagranicznych), które będą wspólnie angażować środki we wsparcie projektów B+R realizowanych przez przedsiębiorstwa.

c) Programy B+R prowadzone przez konsorcja naukowo-przemysłowe

Wsparcie udzielane jest na realizację prac B+R przez konsorcja naukowo-przemysłowe.

Programy sektorowe służą realizacji dużych przedsięwzięć badawczo-rozwojowych, istotnych dla rozwoju konkretnych branż/sektorów gospodarki. W programach inicjatorem wspólnego przedsięwzięcia jest grupa przedsiębiorstw, którzy występują w imieniu branży (np. za pośrednictwem platformy technologicznej lub inicjatywy klastrowej), przedstawiając zarys agendy badawczej wraz z konkretnym zapotrzebowaniem sektora. Preferowane są projekty wpisujące się w obszary inteligentnej specjalizacji

PRZEWIJDUJE SIĘ WSPARCIE W FORMIE BEZZWROTNEJ (INSTRUMENTY FINANSOWE TYLKO W FUNDUSZACH KAPITAŁOWYCH)

OŚ PRIORYTETOWA II: WSPARCIE INNOWACJI W PRZEDSIĘBIORSTWACH

a) Tworzenie warunków infrastrukturalnych dla prowadzenia działalności B+R przez przedsiębiorstwa

Wsparcie jest kierowane do przedsiębiorstw, w tym do MŚP. Obejmuje tworzenie i rozwój infrastruktury B+R przedsiębiorstw poprzez inwestycje w aparaturę, sprzęt, technologie i inną niezbędną infrastrukturę, która służy tworzeniu innowacyjnych produktów i usług. Oferowane wsparcie przyczyni się do powstawania działów badawczo-rozwojowych i laboratoriów w przedsiębiorstwach oraz tworzenia centrów badawczo-rozwojowych.

Inwestycje infrastrukturalne mogą być uzupełnione o działania związane z zatrudnieniem wykwalifikowanych kadr lub rozwojem umiejętności pracowników obsługujących nową aparaturę badawczą (w ramach cross financingu).

PRZEWIDUJE SIĘ WSPARCIE W FORMIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, MIESZANYCH (DOTACYJNO-ZWROTNYCH) ORAZ DOTACJI

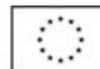
⇒ PROGRAM REGIONALNY

OŚ PRIORYTETOWA 1: INNOWACYJNOŚĆ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ – Wzrost wykorzystania innowacyjnej działalności badawczej i rozwojowej w przedsiębiorstwach.

W ramach celu szczegółowego Wzrost wykorzystania innowacyjnej działalności badawczej i rozwojowej w przedsiębiorstwach, planowane będą do realizacji, w szczególności, następujące typy projektów:

- realizacja prac B+R w przedsiębiorstwach, wraz z wdrożeniem wyników badań (np. pracownicy firmy sami pracują nad wynalazkiem, a po jego opracowaniu firma uruchamia linię produkcyjną i oferuje nowy produkt),
- zlecenie przez przedsiębiorstwa prac B+R jednostkom naukowym i wdrożenie efektów tych prac do praktyki biznesowej (np. firma zleca politechnice opracowanie wynalazku, po czym firma uruchamia linię produkcyjną i oferuje nowy produkt),
- rozwój technologii (opracowanej przez przedsiębiorcę lub nabytej), która nie została jeszcze skomercjalizowana i wykorzystana w praktyce biznesowej (np. firma dysponuje niedokończonym rozwiązaniem, dopracowuje go i wprowadza na rynek),
- wsparcie ochrony własności przemysłowej przedsiębiorstw (np. opatentowanie wynalazku),
- stworzenie lub rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego, służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw (np. wyposażenie laboratorium).

Proponowane wsparcie kierowane będzie do przedsiębiorstw rozpoczynających lub rozwijających działalność B+R. Będą mogli oni realizować projekty samodzielnie, przy współpracy z innymi przedsiębiorstwami lub z udziałem jednostek naukowych. Wpłynie to korzystnie na efektywność prowadzonych badań i wdrożeń. Pozwoli również na budowanie współpracy między przedsiębiorstwami oraz w układzie nauka – biznes. Do tej pory jej brak lub zbyt niska skala stanowią barierę rozwoju innowacyjności województwa oraz pełnego wykorzystania potencjału przedsiębiorstw i nauki.

W ramach wsparcia realizowane będą cele strategiczne poprzez rozwój nowych technologii, głównie: biotechnologii, biomedycyny, nanotechnologii, fotoniki i optoelektroniki, technologii informacyjno-komunikacyjnych i kosmicznych.

Działaniem uzupełniającym będzie również wspieranie tworzenia i rozwoju zaplecza badawczo-rozwojowego, służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw, poprzez inwestycje w aparaturę, sprzęt, technologie i inną niezbędną infrastrukturę, która służy tworzeniu innowacyjnych produktów i usług. Oferowane wsparcie przyczyni się do powstawania działów badawczo-rozwojowych i laboratoriów w przedsiębiorstwach lub tworzenia przez firmy centrów badawczo-rozwojowych.

Ze względu na spodziewane duże zainteresowanie środkami, zaplanowane działania wdrażane będą w trybie konkursów - zamkniętych (z określoną datą początkową i końcową) lub otwartych (trwających do wyczerpania budżetu konkursu).

Potencjalne preferencje:

- projekty ukierunkowane na wspieranie obszarów gospodarczych o największym potencjale rozwoju/inteligentnych specjalizacji regionu;
- projekty zgodne z celami Regionalnej Strategii Innowacji;
- projekty zgodne z założeniami polityki klastrowej;
- projekty realizowane w partnerstwie, oparte na współpracy przedsiębiorstw oraz jednostek sfery B+R;
- projekty promujące niskoemisyjność, oszczędność energii i efektywne wykorzystanie zasobów naturalnych;
- projekty angażujące kapitał prywatny;
- projekty promujące staże dla studentów i pracowników naukowych w przedsiębiorstwach.

16

PRZEWDUJE SIĘ WYKORZYSTANIE BEZZWROTNYCH I ZWROTNYCH FORM WSPARCIA.

4. WDRAŻANIE INNOWACJI I ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

⇒ PROGRAM INTELIGENTNY ROZWÓJ

OŚ PRIORYTETOWA II: WSPARCIE INNOWACJI W PRZEDSIĘBIORSTWACH

a) Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R

Wsparcie służy wypełnieniu luki finansowej pomiędzy etapem prowadzenia przez przedsiębiorstwo prac badawczo-rozwojowych a wprowadzeniem nowego produktu na rynek. Może być w szczególności przeznaczone na wdrożenie wyników prac B+R uzyskanych w wyniku realizacji projektów współfinansowanych ze środków I osi priorytetowej Programu Inteligentny Rozwój.

Wsparcie ukierunkowane jest na projekty, obejmujące wdrożenie technologii opracowanej przez przedsiębiorcę lub nabytej (posiadającej postać wyników prac B+R) oraz uruchomienie na jej podstawie produkcji towarów lub świadczenie usług.

Ponadto w ramach instrumentu wsparcia możliwe jest także dofinansowanie projektów, w których elementem niezbędnym dla wdrożenia jest przeprowadzenie prac rozwojowych. Wsparcie w takim zakresie jest przeznaczone na współfinansowanie zakupu technologii i jej rozwój w celu zmiany lub dostosowania tej technologii do procesów i warunków przedsiębiorstwa.

Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R może być również prowadzone w formie Funduszu Pożyczkowego Innowacji, za pomocą którego inwestycja o charakterze innowacyjnym może być finansowana ze środków pożyczki oraz ze środków pochodzących z objęcia udziałów, akcji w spółce przez inwestora kapitałowego.

b) Kredyt na innowacje technologiczne

Wsparcie jest skierowane do MŚP i obejmuje projekty polegające na wdrażaniu innowacji o charakterze technologicznym. Kredyt może zostać wykorzystany na zakup nowej technologii oraz na pokrycie kosztów wdrożenia nowej technologii, prowadzącego do wytwarzania nowych lub znacząco ulepszonych towarów lub usług. Środki kredytu technologicznego mogą zostać wykorzystane w dwojaki sposób:

- jako wsparcie o charakterze dotacyjnym, udzielane w celu częściowej spłaty kredytu inwestycyjnego, przyznanego przedsiębiorstwu przez bank komercyjny (tzw. premia technologiczna),
- jako wsparcie o charakterze zwrotnym, finansujące częściowo koszty projektu inwestycyjnego.

W procesie udzielania wsparcia wykorzystywane są doświadczenia związane z realizacją Kredytu Technologicznego w perspektywie finansowej 2007-2013.

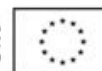
PRZEWIDUJE SIĘ WSPARCIE W FORMIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, MIESZANYCH (DOTACYJNO-ZWROTNYCH) ORAZ DOTACJI

⇒ PROGRAM POLSKA WSCHODNIA

OŚ 1. INNOWACYJNA POLSKA WSCHODNIA

W ramach wsparcia przedsiębiorstw dofinansowane zostaną projekty służące wzmocnieniu zdolności innowacyjnej firm i transferu technologii, głównie w ramach inteligentnych specjalizacji. Wspierane będą projekty wdrażania innowacji, które wymagać będą przeprowadzenia prac B+R (wykonanych przez własne zaplecze rozwojowe lub nabyte od innych jednostek z makroregionu bądź pozostałych części kraju, jak również i zagranicy). Prace takie służyć mają opracowaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów (innowacje produktowe) i procesów (innowacje procesowe). W ramach realizowanych projektów dopuszczalny będzie zakup oraz montaż maszyn, jak i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów oraz wyposażenia, o ile służyć to będzie wdrażaniu innowacji, będących przedmiotem przeprowadzanych prac B+R.

Projekty mające na celu wdrażanie innowacji w przedsiębiorstwach obejmować będą mogły swoim zakresem także stworzenie lub rozwój istniejącego zaplecza badawczo-rozwojowego, służącego działalności innowacyjnej oraz związanej z wdrażaną innowacją.

Projekty polegające na wdrażaniu innowacji będą mogły być realizowane zarówno przez pojedyncze przedsiębiorstwa, jak i ich konsorcja oraz ponadregionalne inicjatywy.

W ramach wyżej wymienionych działań preferowane będą projekty uwzględniające rozwój technologii zero- i niskoemisyjnych oraz racjonalne wykorzystanie zasobów (eko-innowacyjność i efektywność).

PRZEWIJDUJE SIĘ WSPARCIE W FORMIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, MIESZANYCH (DOTACYJNO-ZWROTNYCH) ORAZ DOTACJI

⇒ PROGRAM REGIONALNY

OŚ PRIORYTETOWA 1: INNOWACYJNOŚĆ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ – Tworzenie przyjaznych warunków dla gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów.

W ramach celu szczegółowego Tworzenie przyjaznych warunków dla gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów planowane będą do realizacji następujące typy projektów:

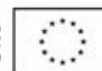
- wsparcie rozwoju działalności MŚP w regionie, w tym szczególnie rozwój innowacyjności;
- uporządkowanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych.

Zaplanowano działania wspierające sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Ich celem będzie zwiększenie efektywności i skali działania przedsiębiorstw lub wzmocnienie innych czynników decydujących o ich konkurencyjności, takich jak np. wykorzystanie nowoczesnych technologii. Wsparcie będzie udzielane w ramach dwóch głównych kierunków. W pierwszej kolejności dofinansowanie przede wszystkim będą mogły uzyskać przedsięwzięcia ukierunkowane na wspieranie branż o największym potencjale rozwoju tj. projekty zgodne z regionalną strategią innowacji – a więc dokumentem, który wskazuje w jaki sposób władze samorządowe województwa będą starały się rozwijać region poprzez wspieranie innowacji i innowacyjności. Do innowacyjnych branż należą m.in. usługi finansowo-ubezpieczeniowe, telekomunikacja, usługi poligraficzno-wydawnicze, informatyczne oraz przemysł farmaceutyczny, elektroniczny, precyzyjny i optyczny, produkcja sprzętu RTV.

Przewiduje się jednak również wsparcie pozostałych branż, choć w mniejszym zakresie niż było to realizowane dotychczas. Ponadto jest spore prawdopodobieństwo, że część inwestycji w rozwój przedsiębiorczości będzie mogła być dofinansowana tylko w formie zwrotnej (preferencyjne pożyczki), a nie bezzwrotnej (dotacje). Wykorzystanie instrumentów zwrotnych może mieć zastosowanie w inwestycjach związanych z tymi obszarami wsparcia działalności, które mają głównie charakter zakupu gotowych maszyn i urządzeń. Poprzez możliwość wielokrotnego wykorzystania tych samych środków zapewniony będzie ciągły dostęp do kapitału na inwestycje rozwojowe.

Obok wzmocnienia innowacyjności przedsiębiorstw istotnym celem podejmowanych działań jest wzrost generowanych przez przedsiębiorstwa miejsc pracy. W ramach programu wspierane będą projekty, gdzie ich wartością dodaną będzie wzrost zatrudniania.

Wsparcie obejmować będzie rozwój produktów i usług opartych na technologiach informacyjno-komunikacyjnych, w tym sprzedaż produktów i usług w internecie, tworzenie i udostępnianie usług elektronicznych, optymalizację procesów ułatwiających zarządzanie przedsiębiorstwem oraz współpracę pomiędzy przedsiębiorcami poprzez rozwiązania informatyczne.

W ramach priorytetu inwestycyjnego przewiduje się również wsparcie inwestycyjne dla nowopowstałych firm, w tym start-up. Wsparcie to będzie komplementarne względem wsparcia na otwieranie firm, co oznacza, że będzie ono skierowane do młodych stażem przedsiębiorców w początkowym okresie rozwijania działalności gospodarczej.

Potencjalne preferencje:

- projekty ukierunkowane na wspieranie obszarów gospodarczych o największym potencjale rozwoju/inteligentnych specjalizacji regionu;
- projekty zgodne z celami Regionalnej Strategii Innowacji;
- projekty wprowadzające na rynek innowacyjne wyroby lub usługi i/lub nowe rozwiązania, w tym wykorzystujące technologie cyfrowe;
- projekty realizowane w partnerstwie, oparte na współpracy przedsiębiorstw oraz jednostek sfery B+R;
- projekty przyczyniające się do powstawania miejsc pracy;
- projekty, w których zakupiony sprzęt/maszyny zostaną wykorzystane do szkoleń praktycznych młodzieży i osób dorosłych;
- projekty zgodne z założeniami polityki klastrowej;
- projekty angażujące kapitał prywatny.

PRZEWIDUJE SIĘ WYKORZYSTANIE BEZZWROTNYCH I ZWROTNYCH FORM WSPARCIA.

5. WSPÓŁPRACA NAUKA – BIZNES

⇒ PROGRAM INTELIGENTNY ROZWÓJ

W zakresie prowadzenia prac badawczych oraz wdrażania innowacji promowane są projekty realizowane we współpracy sektora nauki i przedsiębiorstw, np. przedsięwzięcia projektowane przez konsorcja naukowo – przemysłowe. Ponadto zaplanowane szczególne instrumenty stymulujące rozwój współpracy nauki i biznesu.

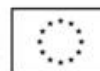
OŚ PRIORYTETOWA III: WSPARCIE OTOCZENIA I POTENCJAŁU INNOWACYJNYCH PRZEDSIĘBIORSTW

a) Stymulowanie współpracy nauki z biznesem – bony na innowacje

Bony na innowacje umożliwiają rozwijanie kontaktów MŚP prowadzących działalność produkcyjną lub usługową z jednostkami naukowymi. Przedmiotem wsparcia jest zakup usługi związanej z opracowaniem nowego produktu lub usługi, projektu wzorniczego, nowej technologii produkcji albo znaczącym ulepszeniem wyrobu lub technologii produkcji.

Wsparcie obejmuje projekty:

- dotyczące innowacji realizowanych przez firmy przemysłowe,
- dotyczące innowacji w sektorze usług, o wysokim stopniu zaawansowania technologicznego,
- dotyczące innowacji nietechnologicznych.

b) Wsparcie przedsiębiorstw i jednostek naukowych w przygotowaniu do udziału w programach międzynarodowych

Celem instrumentu jest zwiększenie udziału polskich MŚP oraz jednostek naukowych w międzynarodowych programach na rzecz rozwoju innowacyjności oraz wsparcia działalności B+R, takich jak Horyzont 2020. Instrument nakierowany jest na zwiększenie świadomości sektora nauki i biznesu w zakresie możliwości skorzystania ze wsparcia oferowanego w ramach programów międzynarodowych. Działanie obejmuje stałą promocję programów międzynarodowych, monitoring udziału polskich beneficjentów w tych programach oraz finansowanie kosztów przygotowania i udziału.

Finansowanie obejmuje projekty konkursowe – skierowane do przedsiębiorstw i jednostek naukowych oraz ich konsorcjów, inicjatyw klastrowych, w tym uczestników polskich platform technologicznych. Wsparcie pokrywa koszty przygotowania aplikacji do programów międzynarodowych („granty na granty”) oraz koszty współpracy z europejskimi platformami technologicznymi i innymi organizacjami europejskimi.

c) Wsparcie współpracy nauki i biznesu, kształtowanie i promocja innowacyjności jako źródła konkurencyjności gospodarki

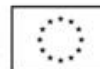
Wsparcie obejmuje projekty o charakterze systemowym, mające na celu zwiększenie wiedzy oraz skłonności przedsiębiorstw do podejmowania działalności innowacyjnej, takie jak:

- promocja innowacyjności jako źródła konkurencyjności gospodarki oraz kształtowanie postaw innowacyjnych,
- promocja współpracy nauki i biznesu (networking),
- rozwój systemu brokerów innowacji, zwiększanie ich kompetencji i zdolności do świadczenia proinnowacyjnych usług,
- promocja innowacyjnych rozwiązań o charakterze nietechnologicznym (innowacje w usługach, innowacje organizacyjne i w zakresie zarządzania, innowacje marketingowe, rozwój innowacji społecznych związanych z działalnością przedsiębiorstw itp.),
- prowadzenie analiz, dotyczących zmiany stanu innowacyjności gospodarki, trendów w zakresie rozwoju nowych form innowacji i nowych narzędzi wsparcia innowacyjności oraz skuteczności instrumentów wsparcia realizowanych w Polsce, a także upowszechnianie ich wyników.

PRZEWIDUJE SIĘ ZASTOSOWANIE INSTRUMENTÓW BEZZWROTNYCH ORAZ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

⇒ PROGRAM REGIONALNY

W mazowieckim RPO działania w zakresie współpracy sektora nauki i przedsiębiorstw nie pojawiają się w osobnym działaniu. Jednak w większości celów I osi priorytetowej programu wśród beneficjentów często pojawiają się nie tylko przedsiębiorstwa, ale też konsorcja naukowo – przemysłowe. Projekty realizowane we współpracy międzysektorowej stanowią również przedsięwzięcia preferowane, co zapewne znajdzie odzwierciedlenie w kryteriach wyboru wniosków.

6. OTOCZENIE BIZNESU

⇒ PROGRAM INTELIGENTNY ROZWÓJ

OSŃ PRIORYTETOWA II: WSPARCIE INNOWACJI W PRZEDSIĘBIORSTWACH

a) Fundusz gwarancyjny dla wsparcia innowacyjnych przedsiębiorstw

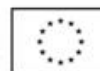
Fundusz Gwarancyjny zapewnia gwarancje dla podmiotów finansujących projekty polegające na wdrożeniu wyników prac B+R w działalności gospodarczej. Do podmiotów takich należą banki, udostępniające kapitał w formie kredytów, ale też same przedsiębiorstwa, które inwestują własne środki w uruchomienie produkcji i sprzedaży pierwszej partii innowacyjnych wyrobów lub świadczenia usług, będących wynikiem prac B+R. Cechą najważniejszą gwarancji jest to, że finansowanie projektu innowacyjnego następuje ze środków prywatnych, a gwarant wypłaca środki publiczne jedynie wtedy, gdy przedsięwzięcie gospodarcze nie powiodło się.

b) Wsparcie przedsiębiorstw przez fundusze typu venture capital, sieci aniołów biznesu oraz fundusze kapitału zaangażowanego

Projekty realizowane w PO IR przez fundusze venture capital, sieci aniołów biznesu oraz inne instytucje otoczenia biznesu wspierające powstawanie i rozwój nowych firm innowacyjnych obejmują m.in.:

- wsparcie poszukiwania i selekcji innowacyjnych pomysłów, wsparcie w zakresie tworzenia przedsiębiorstw na bazie innowacyjnych pomysłów (tzw. preinkubacja) oraz zasilenie kapitałowe nowo powstałych firm,
- wspieranie inwestycji dokonywanych przez fundusze koinwestycyjne,
- wsparcie rozwoju rynku kapitału podwyższonego ryzyka z wykorzystaniem funduszy funduszy, inwestującego w fundusze venture capital oraz w innowacyjne przedsiębiorstwa, m.in. w celu komercjalizacji wyników prac B+R,
- tworzenie mechanizmów finansowania grupowego przez aniołów biznesu, fundusze VC,
- rozwój platform i sieci współpracy kojarzących inwestorów prywatnych z przedsiębiorstwami poszukującymi finansowania, w tym wsparcie nawiązywania współpracy pomiędzy działającymi funduszami PE, VC, sieciami aniołów biznesu,
- kształtowanie gotowości inwestycyjnej przedsiębiorstw poszukujących źródeł finansowania innowacyjnych przedsięwzięć wśród inwestorów branżowych na Giełdzie Papierów Wartościowych lub NewConnect, poprzez finansowanie usług doradczych oraz analiz rynkowych i finansowych,
- prowadzenie działań informacyjnych, szkoleniowych, warsztatowych dla przedsiębiorców i inwestorów o korzyściach płynących z pozyskania kapitałów o charakterze udziałowym.

PRZEWIДУJE SIĘ WYKORZYSTANIE BEZZWROTNYCH I ZWROTNYCH FORM WSPARCIA.

OŚ PRIORYTETOWA III: WSPARCIE OTOCZENIA I POTENCJAŁU INNOWACYJNYCH PRZEDSIĘBIORSTW

a) Rozwój i profesjonalizacja proinnowacyjnych usług IOB

Celem instrumentu jest współfinansowanie świadczenia usług proinnowacyjnych przez instytucje otoczenia biznesu. Usługi te powinny być dostosowane do potrzeb odbiorców oraz w sposób kompleksowy przyczyniać się do powstawania innowacji (od badań do komercjalizacji).

Finansowanie obejmuje:

- świadczenie usług proinnowacyjnych na rzecz przedsiębiorstw sektora MŚP,
- rozwój kadr instytucji otoczenia biznesu, służący podniesieniu jakości świadczonych usług, zwiększeniu ich efektywności lub ukierunkowaniu działalności IOB na rozwój inteligentnych specjalizacji,
- przygotowanie koncepcji świadczenia usług o charakterze proinnowacyjnym, w tym testowanie nowych rodzajów usług,
- niezbędne do realizacji usług proinnowacyjnych inwestycje w infrastrukturę i aparaturę badawczo-rozwojową, w szczególności w podmiotach takich jak: parki naukowo-technologiczne oraz inkubatory technologiczne,
- diagnozowanie i stałe monitorowanie popytu na proinnowacyjne usługi IOB.

W ramach instrumentu wspierającego rozwój i profesjonalizację usług IOB będą prowadzone działania o charakterze systemowym dotyczące rozwoju akademickich inkubatorów przedsiębiorczości

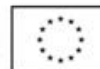
PRZEWIDUJE SIĘ ZASTOSOWANIE INSTRUMENTÓW BEZZWROTNYCH ORAZ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

⇒ PROGRAM POLSKA WSCHODNIA

OŚ 1. INNOWACYJNA POLSKA WSCHODNIA

Wspieranie efektywnej i innowacyjnej przedsiębiorczości wymaga istnienia profesjonalnego zaplecza instytucjonalnego w postaci ośrodków innowacji i przedsiębiorczości. Ośrodki innowacji pełnią funkcje pośrednictwa w dostępie regionalnych firm do zewnętrznych zasobów wiedzy, doradztwa, finansów, nawiązywania współpracy z różnymi partnerami firm. Inną ważną ich rolę jest pomoc dla firm obejmująca diagnozowanie potrzeb, transfer i adaptację obcych rozwiązań do warunków firm. Dlatego też pierwsza oś POPW, poza wsparciem przedsiębiorstw, zostanie skierowana także do istniejących na terenie Polski Wschodniej ośrodków innowacji, w szczególności wspartych w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 z Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. Takie podejście zapewni większą koncentrację środków i spójność z inwestycjami publicznymi, których już dokonano.

Zakres działań obejmować będzie poszerzenie wachlarza i profesjonalizację usług ośrodków innowacji (np. w zakresie praktycznego wprowadzania innowacji takich, jak audyt innowacyjności w powiązaniu ze specjalistycznym doradztwem lub usługi asystentów lub brokerów innowacji dla przedsiębiorstw, zaawansowanych usług proinnowacyjnych, tj. wsparcia transferu technologii, tworzenia firm technologicznych, stymulowania współpracy przedsiębiorstw z jednostkami B+R, wsparcia prowadzenia B+R w firmach). Rozwój usług następować będzie poprzez stymulowanie rynku tych usług.

Działania skierowane będą również na projekty obejmujące swoim zakresem zakup niezbędnego wyposażenia i rozbudowę infrastruktury ośrodków innowacji pod warunkiem, że wiązać się to będzie z rozwojem usług dedykowanych przedsiębiorstwom (np. usług pomiarowych, usług diagnostycznych, usług certyfikacyjnych).

Wsparciem objęte będą również projekty B+R realizowane przez przedsiębiorców, wynikające z ich indywidualnego zapotrzebowania, których animatorem będą ośrodki innowacji. Preferowane będą te projekty, które angażować będą ośrodki innowacji, jednostki naukowe (np. uczelnie, instytuty badawcze) zarówno z makroregionu i pozostałych części kraju, jak i zagranicy.

Dodatkowo w ramach wsparcia przewiduje się działania mające na celu integrację i wzrost efektywności ośrodków innowacji Polski Wschodniej. Wsparciem zostanie objęte utworzenie i wdrożenie ponadregionalnej sieci współpracy ośrodków innowacji, konsolidującej i integrującej istniejącą infrastrukturę badawczo-rozwojową i innowacyjną oraz oferowane usługi na potrzeby działalności innowacyjnych przedsiębiorstw. Sieć stanowić ma efektywne narzędzie, mające na celu przygotowanie ośrodków innowacji do udzielenia przedsiębiorstwom zindywidualizowanego wsparcia uwzględniającego możliwości wprowadzania innowacji w zależności od specyfiki danej branży, w tym w ramach inteligentnych specjalizacji. Sieć służyć powinna oferowaniu takich usług jak np.: pomoc w organizowaniu działań inicjujących kontakty oraz udostępnianie miejsc na spotkania inicjujące kontakty, kojarzenie partnerów, generowanie pomysłów, organizowanie konferencji, seminariów, realizacja projektów w partnerstwie, realizacja projektów pilotażowych, projektów B+R i dotyczących innowacji, partnerstwo typu business-to-business, rozwijanie umiejętności.

PRZEWIDUJE SIĘ ZASTOSOWANIE INSTRUMENTÓW BEZZWROTNYCH ORAZ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

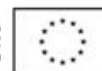
⇒ PROGRAM REGIONALNY

OŚ PRIORYTETOWA 1: INNOWACYJNOŚĆ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ – Wzmocnienie dostępu do wysokiej jakości usług IOB

W ramach celu szczegółowego Wzmocnienie dostępu do wysokiej jakości usług IOB, planowane będzie do realizacji, w szczególności, sieciowanie instytucji otoczenia biznesu w ramach Regionalnych Systemów Innowacji.

W celu optymalnego wykorzystania potencjału istniejących podmiotów wspierane będą projekty ukierunkowane na sieciowanie, podnoszenie jakości usług, tworzenie wspólnej kompleksowej oferty. Pod pojęciem podnoszenia jakości usług przyjmuje się głównie tworzenie wysokospecjalistycznych i innowacyjnych usług dla przedsiębiorstw, obejmujących m.in.: pośrednictwo (prawne, finansowe) w procesie transferu technologii i know-how, wycenę wartości technologii, doradztwo z zakresu globalizacji usług/produktów.

Co do zasady przedsięwzięcia ukierunkowane będą na poprawę jakości, zakresu i dostępności usług około biznesowych, a nie tworzenie nowych podmiotów.

Podjęmowane działania będą miały charakter kompleksowy. Oferowane będą usługi doradcze i szkoleniowe dla instytucji otoczenia biznesu, w tym ukierunkowanych na profesjonalizację usług oraz podniesienie kompetencji kadr.

Równoległe wsparcie będzie kierowane do przedsiębiorców, którzy poprzez projekty doradcze i szkoleniowe zwiększą zdolność do budowania oraz wzrostu przewagi konkurencyjnej na rynku, m.in. poprzez podniesienie innowacyjności firm i internacjonalizację.

Potencjalne preferencje:

- projekty ukierunkowane na wspieranie obszarów gospodarczych o największym potencjale rozwoju/inteligentnych specjalizacji regionu;
- projekty zgodne z celami Regionalnej Strategii Innowacji;
- projekty realizowane w partnerstwie, oparte na współpracy przedsiębiorstw oraz jednostek sfery B+R;
- niezbędne do realizacji usług proinnowacyjnych inwestycje w infrastrukturę i aparaturę badawczo – rozwojową, w szczególności w podmiotach takich jak: parki naukowo – technologiczne oraz inkubatory technologiczne.

PRZEWIDUJE SIĘ WYKORZYSTANIE BEZZWROTNYCH I ZWROTNYCH FORM WSPARCIA.

7. RYNKI ZAGRANICZNE

24

⇒ PROGRAM INTELIGENTNY ROZWÓJ

OŚ PRIORYTETOWA III: WSPARCIE OTOCZENIA I POTENCJAŁU INNOWACYJNYCH PRZEDSIĘBIORSTW

a) Wsparcie internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw

Finansowanie dotyczy projektów konkursowych i systemowych, obejmujących działania takie jak:

- programy promocji, służące zwiększeniu dostępu przedsiębiorstw sektora MŚP do tradycyjnych oraz perspektywicznych rynków, ukierunkowane na sektory gospodarki o najwyższym potencjale eksportowym;
- wsparcie instytucji otoczenia biznesu w zakresie działań przyczyniających się do internacjonalizacji MŚP (np. poprzez tworzenie partnerstw pomiędzy polskimi i zagranicznymi instytucjami otoczenia biznesu, tworzenie narzędzi informatycznych promujących ofertę lokalnych IOB na rynkach międzynarodowych, udział IOB w imprezach o charakterze wystawienniczym i kooperacyjnym za granicą);
- świadczenie na rzecz innowacyjnych przedsiębiorstw sektora MŚP specjalistycznych usług doradczych z zakresu internacjonalizacji (w tym m.in. coaching, mentoring, wsparcie przedsiębiorstw w ubieganiu się o realizację zamówień publicznych za granicą, w poszukiwaniu zagranicznych inwestorów kapitałowych i kontrahentów);

- prowadzenie kampanii informacyjnej, promującej podejmowanie działalności międzynarodowej przez MŚP;
- zwiększenie dostępu do źródeł informacji na temat rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej za granicą oraz prowadzenie specjalistycznych szkoleń w formie e-learningu;
- prowadzenie badań wśród eksporterów i potencjalnych eksporterów oraz systematycznego monitoringu trendów na rynkach globalnych w zakresie specjalizacji.

PRZEWIDUJE SIĘ ZASTOSOWANIE INSTRUMENTÓW BEZZWROTNYCH ORAZ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

⇒ PROGRAM POLSKA WSCHODNIA

OŚ 2. PRZEDSIĘBIORCZA POLSKA WSCHODNIA

a) Wsparcie internacjonalizacji MŚP

Środki zostaną skierowane na rzecz wzrostu internacjonalizacji firm z makroregionu Polski Wschodniej. Obejmować ono będzie kompleksowe, indywidualne, profilowane pod odbiorcę działania doradcze na rzecz zwiększenia zagranicznej wymiany handlowej sektora MŚP z Polski Wschodniej, związane m. in. z doradztwem w zakresie opracowania strategii wejścia na rynek zagraniczny, analizą rynku docelowego, przedstawieniem możliwych i optymalnych kanałów dystrybucji, wyselekcjonowaniem oraz nawiązaniem kontaktów z partnerami zagranicznymi, jak również organizacją spotkań bezpośrednich. Wsparcie w szczególności adresowane będzie do firm inicjujących działalność eksportową. W celu maksymalizacji efektów działaniami doradczymi objęte zostaną jednak również MŚP w procesie dalszej ekspansji na rynkach zagranicznych. Dodatkowo w ramach internacjonalizacji wspierane będą działania, które skupiać się będą wokół udziału przedsiębiorców w krajowych i międzynarodowych targach gospodarczych i branżowych.

b) Wsparcie internacjonalizacji klastrów w zakresie B+R+I

W ramach tego działania wsparciem objęte zostaną działania związane z tworzeniem sieci międzynarodowych powiązań kooperacyjnych, wymianą specjalistów, udziałem w międzynarodowych zespołach badawczych, opracowaniem międzynarodowych projektów, prowadzących do przygotowania i złożenia wspólnych wniosków do programów międzynarodowych, organizacją lub udziałem członków inicjatywy klastrowej w międzynarodowych seminariach, konferencjach, giełdach technologii lub warsztatach, związanych tematycznie z profilem działalności klastra. Przedsięwzięcia te mają na celu wymianę doświadczeń, intensyfikację transferu technologii oraz przepływ wiedzy i informacji pomiędzy ośrodkami przemysłowymi i naukowymi zlokalizowanymi w różnych krajach i regionach. Ułatwią także komercjalizację wiedzy

PRZEWIDUJE SIĘ ZASTOSOWANIE INSTRUMENTÓW BEZZWROTNYCH ORAZ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

⇒ PROGRAM REGIONALNY

OŚ PRIORYTETOWA 1: INNOWACYJNOŚĆ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ – Wspieranie międzynarodowych powiązań gospodarczych

W ramach celu szczegółowego Wspieranie międzynarodowych powiązań gospodarczych planowane będą do realizacji, w szczególności, następujące typy projektów:

- wsparcie doradcze przedsiębiorstw nastawionych na wzrost eksportu i zdobywanie nowych rynków zbytu;
- wsparcie międzynarodowej współpracy gospodarczej przedsiębiorstw (w tym producentów rolno – spożywczych);
- wsparcie inwestycyjne przedsiębiorstw w zakresie internacjonalizacji (np. dostosowanie produkcji do wymagań rynku zagranicznego, tworzenie działów obsługi eksportu, certyfikacji, logistyka);
- promocja gospodarcza i turystyczna regionu (w wymiarze zarówno krajowym jak i regionalnym).

Wsparcie obejmie pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych z partnerami zagranicznymi i utworzeniu wspólnej oferty rynkowej, a także udostępnianie informacji o możliwościach kooperacji oraz warunkach inwestowania na określonych rynkach. Finansowane będą wizyty studyjne i misje gospodarcze, udział w międzynarodowych imprezach targowo-wystawienniczych, w tym w targach branżowych za granicą. Wspierane będą również inne działania przygotowujące przedsiębiorstwa do eksportu, np. usługi doradcze

Potencjalne preferencje:

- projekty ukierunkowane na wspieranie obszarów gospodarczych o największym potencjale rozwoju/inteligentnych specjalizacji regionu;
- projekty zgodne z celami Regionalnej Strategii Innowacji;
- projekty realizowane w partnerstwie, oparte na współpracy przedsiębiorstw oraz jednostek sfery B+R.

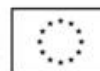
PRZEWIDUJE SIĘ WYKORZYSTANIE BEZZWROTNYCH I ZWROTNYCH FORM WSPARCIA.

8. INFORMATYZACJA

⇒ PROGRAM REGIONALNY

OŚ PRIORYTETOWA 2: WZROST E-POTENCJAŁU MAZOWSZA – Rozwój e - technologii w przedsiębiorstwach

W drugiej osi mazowieckiego programu regionalnego na lata 2014 - 2020 przedsiębiorstwa wspierane będą w obszarze zastosowania zaawansowanych rozwiązań informatycznych, w tym wdrażania systemów: zarządzania przedsiębiorstwem, zarządzania relacjami z klientem, zarządzania łańcuchem dostaw. Założeniem jest wzmocnienie potencjału firm w kontekście relacji z klientami i partnerami biznesowymi oraz w zakresie automatyzacji procesów wewnątrz przedsiębiorstw.

Co więcej, zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej, promowane będą projekty, które będą przyczyniać się do większego wykorzystania systemów mobilnych oraz „chmury obliczeniowej”. Zastosowanie rozwiązań mobilnych w przedsiębiorstwach niesie za sobą szereg korzyści, z których najważniejsze to możliwość realizacji procesów biznesowych poza firmą. Dzięki mobilności rozwiązań, firmy posiadają stały dostęp do informacji, np. o stanie sprzedaży, sytuacji rynkowej itp. Tym samym daje to możliwość regularnego i przejrzystego analizowania zebranych danych oraz osiągnięcie przewagi konkurencyjnej na rynku.

Rozwiązaniem zyskującym w ostatnich latach na znaczeniu jest koncepcja chmury obliczeniowej. Jest to usługa informatyczna, dzięki której posiadając komputer z dostępem do Internetu nie musimy kupować na stałe licencji i instalować oprogramowania (np. pakietu biurowego), tylko korzystamy z aplikacji dostępnej na serwerze usługodawcy. Jej stosowanie ma przyczynić się do zmniejszenia kosztów związanych z wdrażaniem technologii informacyjno - komunikacyjnych, zwiększenia wydajności oraz możliwości pracy zdalnej, a także większego dostępu do rynków globalnych. W związku z powyższym, preferowane będą projekty, które zapewnią jak najszersze wykorzystanie chmury obliczeniowej w procesach biznesowych przedsiębiorstw.

E-technologie rozumiane są także jako możliwość wprowadzenia w firmach systemów sprzyjających świadczenia usług drogą elektroniczną. W związku z tym, w ramach realizacji omawianego celu, przedsiębiorcy z Mazowsza będą mogli starać się o dofinansowanie także na działania związane z przygotowaniem i wdrożeniem e-usług bądź projektów w zakresie handlu elektronicznego. Efektem ma być zwiększenie roli handlu elektronicznego w działalności gospodarczej poprzez stworzenie nowych kanałów sprzedaży i dystrybucji. W przedsięwzięciach e-usługowych także preferowane będą takie projekty, które będą oparte o rozwiązania mobilne bądź koncepcję chmury obliczeniowej.

PRZEWIDUJE SIĘ WYKORZYSTANIE BEZZWROTNYCH I ZWROTNYCH FORM WSPARCIA.

9. OCHRONA WŁASNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ

⇒ PROGRAM INTELIGENTNY ROZWÓJ

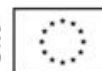
Zagadnienia związane z ochroną własności przemysłowej mogą stanowić element projektów koncentrujących się na innych kwestiach, np. projektów badawczych czy wdrożeniowych. Zwłaszcza w przypadku przedsięwzięć badawczych często w projekcie pojawia się chęć np. opatentowania wyników przeprowadzonych badań, stąd umożliwienie finansowania także tych wydatków.

Ponadto w Programie Inteligentny Rozwój jest zaplanowane osobne działanie dotyczące wsparcia na uzyskanie i realizację ochrony własności przemysłowej.

OŚ PRIORYTETOWA III: WSPARCIE OTOCZENIA I POTENCJAŁU INNOWACYJNYCH PRZEDSIĘBIORSTW

a) Wsparcie ochrony własności przemysłowej przedsiębiorstw

Wsparcie kierowane jest na uzyskanie ochrony prawa własności przemysłowej (z wyłączeniem kosztów zgłoszenia wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego dotyczącego ochrony na terytorium Polski) oraz realizację ochrony własności przemysłowej. Ponadto dofinansowane może być prowadzenie analiz czystości patentowej (czystość patentowa ma miejsce wtedy, gdy przez

wprowadzenie na rynek tego produktu nie narusza się praw wyłącznych osób trzecich), które są niezbędnym elementem skutecznej komercjalizacji technologii.

PRZEWIDUJE SIĘ ZASTOSOWANIE INSTRUMENTÓW BEZZWROTNYCH ORAZ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

⇒ PROGRAM REGIONALNY

W mazowieckim RPO zagadnienie ochrony własności przemysłowej nie pojawia się w osobnym działaniu. Podobnie jak w POIR, tu jednak również kwestie patentów czy wzorów użytkowych mogą stanowić element innych projektów, np. zakładających prowadzenie badań czy ich wdrożenie.

10. POWIĄZANIA I PARTNERSTWA

⇒ PROGRAM INTELIGENTNY ROZWÓJ

OŚ PRIORYTETOWA III: WSPARCIE OTOCZENIA I POTENCJAŁU INNOWACYJNYCH PRZEDSIĘBIORSTW

a) Wsparcie rozwoju otwartych innowacji

W celu pobudzenia współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami w zakresie dzielenia się wiedzą i tworzenia nowych rozwiązań, wspierane są projekty polegające na rozwoju otwartych innowacji. Otwarta innowacyjność bazuje na tworzeniu partnerstw pomiędzy dużymi przedsiębiorstwami a MŚP dla jak najlepszego wykorzystywania wewnętrznych i zewnętrznych zasobów, technologii oraz wiedzy.

Finansowanie obejmuje inicjowanie kooperacji (koszty usług pośrednictwa i doradztwa), jej prowadzenie oraz zastosowanie nowego rozwiązania w praktyce gospodarczej. W ramach instrumentu możliwa jest realizacja projektów polegających na tworzeniu platform współpracy, które przyczynią się do pobudzenia i ułatwienia transferu technologii oraz know-how pomiędzy dużymi firmami a sektorem MSP.

b) Wsparcie rozwoju klastrów – budowa systemu krajowych klastrów kluczowych

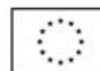
W ramach PO IR zakłada się realizację działań systemowych związanych z przygotowaniem systemu wyłaniania krajowych klastrów kluczowych, budową krajowego systemu informacji o IOB i klastrach, ich monitoringiem i ewaluacją

PRZEWIDUJE SIĘ ZASTOSOWANIE INSTRUMENTÓW BEZZWROTNYCH ORAZ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

⇒ PROGRAM POLSKA WSCHODNIA

OŚ 2. PRZEDSIĘBIORCZA POLSKA WSCHODNIA

a) Wsparcie klastrów z Polski Wschodniej

Poza procesem internacjonalizacji przewidziano środki także na wzmocnienie innych potencjałów ponadregionalnych powiązań kooperacyjnych przedsiębiorstw z 5 województw Polski Wschodniej. Wspierane będą projekty, których celem będzie podniesienie poziomu konkurencyjności członków struktur klastrowych, obejmujące swoim zakresem m.in.: przedsięwzięcia inwestycyjne, wzmocniające konkurencyjność klastra, jak i poszczególnych jego członków, wspólne działania marketingowe oraz organizację i rozwijanie efektywnego kosztowo łańcucha dostaw. Projekty powinny również uwzględniać efektywne wykorzystanie zasobów (np. energii, materiałów, surowców) oraz wprowadzanie do podejmowanych przedsięwzięć elementów ekozarządzania i ekomarketingu. Przewiduje się również działania na rzecz podniesienia konkurencyjności MŚP z makroregionu Polski Wschodniej poprzez tworzenie i rozwój sieciowych produktów turystycznych (w tym m.in. w oparciu o potencjał kulturowy) o znaczeniu co najmniej ponadregionalnym. Działania wspierane w tym obszarze mają na celu aktywizację społeczności lokalnych oraz tworzenie nowych miejsc pracy, w szczególności stanowiących atrakcyjną alternatywę dla pracy w rolnictwie, poprzez stymulowanie powiązań kooperacyjnych pomiędzy przedsiębiorcami na rzecz tworzenia oraz rozwoju atrakcyjnych, bazujących na istniejącym potencjale komercyjnych produktów turystycznych.

PRZEWIDUJE SIĘ ZASTOSOWANIE INSTRUMENTÓW BEZZWROTNYCH ORAZ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

11. PROGRAM HORYZONT 2020

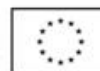
Program ramowy pn. „Horyzont 2020” to największy w historii program finansowania badań naukowych i innowacji w Unii Europejskiej. Jego budżet to ponad 77 mld EUR (w cenach bieżących). Kluczowym zadaniem Programu jest stworzenie spójnego systemu finansowania innowacji: od koncepcji naukowej, poprzez etap badań, aż po wdrożenie nowych rozwiązań, produktów czy technologii.

Struktura programu „Horyzont 2020” opiera się na trzech filarach, zakorzenionych w strategii „Europa 2020”:

1. Doskonała baza naukowa (*Excellence in science*) 24,4 mld EUR

Priorytet Doskonała baza naukowa ma na celu wzmocnienie jakości bazy naukowej Unii i podniesienie konkurencyjności badań naukowych i innowacji Unii Europejskiej w skali globalnej.

- wsparcie najbardziej utalentowanych i kreatywnych osób i ich zespołów prowadzących badania pionierskie najwyższej jakości przez Europejską Radę ds. Badań Naukowych (Europejska Rada ds. Badań Naukowych)
- finansowanie wspólnych badań w celu znalezienia nowych i obiecujących obszarów badań naukowych i innowacji poprzez wsparcie dla przyszłych i powstających technologii (Future and Emerging Technologies)
- zapewnienie naukowcom doskonałych szkoleń i możliwości rozwoju kariery zawodowej poprzez działania „Maria Skłodowska-Curie”

- zapewnienie Europie infrastruktury badawczej (w tym e-infrastruktury) dostępnej dla wszystkich naukowców w Europie i spoza niej.

2. Wiodąca pozycja w przemyśle (*Industrial leadership*) 17 mld EUR

Priorytet Wiodąca pozycja w przemyśle ma na celu przyspieszenie rozwoju technologii i innowacji, które zapewnią podstawy działania przedsiębiorstwom przyszłości i pomogą innowacyjnym europejskim MŚP przeobrazić się w wiodące firmy na rynku światowym.

- wiodąca pozycja w zakresie technologii prorozwojowych i przemysłowych (*Key Enabling Technologies*) definiowanych jako: ICT, mikro-i nanoelektronika, fotonika, nanotechnologie, biotechnologia, zaawansowane materiały i zaawansowane technologie produkcji i przetwarzania, technologie kosmiczne,
- dostęp do finansowania ryzyka (*access to risk finance*),
- zapewnienie wsparcia w całej UE dla rozwoju innowacji w MŚP (*innovation in SMEs*).

3. Wyzwania społeczne (*Societal challenges*) 29,7 mld EUR

Priorytet Wyzwania społeczne (*Societal challenges*) jest odpowiedzią na priorytety polityki i najważniejsze wyzwania społeczne, określone w strategii „Europa 2020”.

Priorytet obejmie następujące wyzwania:

- Zdrowie, zmiany demograficzne i dobrostan
- Bezpieczeństwo żywnościowe, zrównoważone rolnictwo, badania mórz i wód śródlądowych oraz biogospodarka
- Bezpieczna, czysta i efektywna energia
- Inteligentny, zielony i zintegrowany transport
- Działania w dziedzinie klimatu, środowisko, efektywna gospodarka zasobami i surowce
- Europa w zmieniającym się świecie – integracyjne, innowacyjne i refleksyjne społeczeństwa
- Bezpieczne społeczeństwa – ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli

12. PROGRAMY KRAJOWE PROGRAMY POLSKIEJ AGENCJI ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, odpowiadając na potrzeby innowacyjnych mikro, małych i średnich firm, przygotowała formy wsparcia działalności innowacyjnej w postaci instrumentów finansowych: Bonu na innowacje, Pożyczki na innowacje, Wsparcia w ramach dużego bonu oraz Wsparcia na uzyskanie grantu. Terminy uruchamiania tych środków są ustalane przez PARP i wskazywane na stronach internetowych.

BON NA INNOWACJE

Bon na innowacje jest instrumentem finansowanym ze środków budżetu państwa. W programie możliwe są do zrealizowania usługi dotyczące wdrożenia lub rozwoju produktu lub technologii, świadczone przez jednostkę naukową. Celem inicjatywy jest pobudzanie współpracy sfery małych i mikro przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi. Bon na innowacje przyczynia się do zmniejszenia barier finansowych, blokujących współpracę nauki i biznesu. Za pomocą dotacji uzyskanych w ramach programu nawet najmniejsze przedsiębiorstwa są w stanie sfinansować usługi oferowane przez jednostki naukowe, a służące prowadzonej działalności.

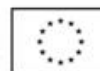
Przedsiębiorca zamierzający skorzystać z Bonu na innowacje może sfinansować zorganizowanie kontaktów z jednostkami naukowymi, realizację usługi dotyczącej wdrożenia oraz rozwoju produktu lub technologii na potrzeby firmy świadczonej przez jednostkę naukową, jak również opracowanie nowych lub udoskonalenie istniejących rozwiązań czy wyrobów danego przedsiębiorstwa.

Dofinansowanie w programie Bon na innowacje skierowane jest do przedsiębiorców zaliczanych do kategorii mikro i małych firm, którzy w roku złożenia wniosku oraz w ciągu ostatnich 3 lat kalendarzowych nie korzystali z usług żadnej jednostki naukowej w zakresie prac badawczo-rozwojowych. Jeden przedsiębiorca może uzyskać wsparcie o wartości maksymalnej 15 000 zł. Wielkość wsparcia może wynosić do 100 proc. wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem. Wykonawcą usług mogą być jednostki naukowe prowadzące w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe

POŻYCZKA NA INNOWACJE

Pożyczka na innowacje jest instrumentem finansowanym ze środków krajowych pozostających w dyspozycji Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Pożyczka przeznaczona może być na inwestycje związane z prowadzeniem prac badawczo – rozwojowych. Możliwe jest sfinansowanie następujących kosztów:

- zakup i wdrożenie wyników prac badawczo-rozwojowych,
- zakup licencji krajowych lub zagranicznych, polegający na nabyciu uprawnień do wykorzystywania rozwiązań naukowych i technicznych oraz doświadczeń produkcyjnych,
- zakup i montaż maszyn lub urządzeń,
- budowa, rozbudowa lub modernizacja budynków lub instalacji niezbędnych do wprowadzenia rozwiązania innowacyjnego,
- zakup usług doradczych w zakresie planowania inwestycyjnego, dotyczących:
  - opracowania biznesplanu i studium wykonalności inwestycji,
  - oceny wpływu inwestycji na środowisko,
  - opracowania dokumentacji technicznej inwestycji,
- zakup usług doradczych w zakresie wdrażania innowacji lub nowych technologii dotyczących:
  - opracowania i wdrażania strategii rozwoju przedsiębiorstwa w oparciu o nowe technologie lub rozwiązania innowacyjne,
  - opracowania i wdrożenia strategii technologicznej przedsiębiorstwa, w tym studium wykonalności planowanych do wdrożenia technologii lub rozwiązań innowacyjnych,
  - przygotowania do wdrożenia i wdrożenia nowych technologii lub rozwiązań innowacyjnych.

O pożyczkę mogą występować zarejestrowane w Polsce mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa zainteresowane wdrażaniem nowoczesnych technologii albo prowadzeniem badań.

Jeden przedsiębiorca może otrzymać maksimum 2 mln zł. Powinien także dysponować własnym wkładem finansowym na poziomie co najmniej 25% wartości planowanego przedsięwzięcia.

Pożyczka na innowacje jest oprocentowana nie niżej niż określona przez Komisję Europejską stopa referencyjna. Jest to stopa oprocentowania wykorzystywana do obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w takich formach jak: pożyczka, odroczenie terminu płatności, rozłożenie płatności na raty, jak również do dyskontowania pomocy.

Przedsiębiorca korzystający z Pożyczki na innowacje może zawiesić spłatę na okres maksymalnie 2 lat, a spłatę całości rozłożyć na okres nie dłuższy niż 10 lat.

WSPARCIE W RAMACH DUŻEGO BONU

Wsparcie w ramach dużego bonu przeznaczone jest na zakup usługi polegającej na opracowaniu nowego wyrobu, projektu wzorniczego, nowej technologii produkcji albo na ich znaczącym ulepszeniu. Część dofinansowania można przeznaczyć także na przygotowanie przedsiębiorcy do realizacji takiego projektu, w tym opracowanie strategii wdrożenia i planu rozwoju firmy w oparciu o te nowatorskie rozwiązania. Samo wdrożenie wyrobu, projektu wzorniczego, technologii, również może być dotowane w ramach tego programu wsparcia.

Program przeznaczony jest dla mikro i małych przedsiębiorców, którzy realizację omówionej wyżej usług mogą zlecić jednostce naukowej albo firmom posiadającym status centrum badawczo – rozwojowego.

Kwota wsparcia udzielona jednemu przedsiębiorcy nie może przekroczyć 50 tys. zł, a poziom dofinansowania może sięgnąć 80%. Pozostałą część należy sfinansować ze środków własnych.

WSPARCIE NA UZYSKANIE GRANTU

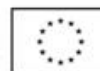
Celem programu jest zwiększenie innowacyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorców przez dofinansowanie ich udziału w międzynarodowych programach innowacyjnych.

Program skierowany jest do tych firm, którzy złożyli wniosek projektowy w ramach międzynarodowego programu innowacyjnego albo są przewidziani jako partner w takim projekcie i uzyskali już pozytywną ocenę formalną wniosku.

Międzynarodowy program innowacyjny to taki, który zakłada realizację przez przedsiębiorstwo badań albo prac rozwojowych we współpracy z jednostką naukową albo innym przedsiębiorstwem.

Wsparcie w ramach programu jest przeznaczone na refundację kosztów przygotowania i złożenia wniosku projektowego. Jeden przedsiębiorca może uzyskać refundację kosztów kilku wniosków projektowych, o ile były one składane na różne wezwania konkursowe.

Kwota wsparcia na uzyskanie grantu udzielona jednemu przedsiębiorcy nie może przekroczyć 75 000 zł w przypadku koordynatora międzynarodowego projektu innowacyjnego oraz 35 000 zł w przypadku partnera w międzynarodowym projekcie innowacyjnym. Wysokość *Wsparcia na uzyskanie grantu* może wynosić do 100% wydatków.

PROGRAMY BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

Bank Gospodarstwa Krajowego jako państwowa instytucja finansowa realizuje również liczne programy rządowe finansowane ze środków krajowych, a skierowane do przedsiębiorców.

WSPIERANIE EKSPORTU

Jednym z nich jest Program Wspierania Eksportu DOKE. Bank Gospodarstwa Krajowego obsługuje system dopłat z budżetu państwa do oprocentowania kredytów średnio i długoterminowych o stałych stopach procentowych na finansowanie eksportu. Program DOKE polega na udzielaniu z budżetu państwa, za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego, dopłat do oprocentowania konkretnego kredytu eksportowego o stałej stopie procentowej, udzielonego przez bank krajowy, bank zagraniczny lub międzynarodową instytucję finansową. Dopłaty realizowane są w ramach wzajemnych rozliczeń między Bankiem Gospodarstwa Krajowego, a bankiem udzielającym kredytu eksportowego, z którym została podpisana Umowa DOKE.

Wsparcie dla działalności eksportowej pojawia się także w Rządowym Programie Wspierania Eksportu. Na mocy tego programu BGK udziela zagranicznym nabywcom (bezpośrednio lub poprzez bank nabywcy) kredytów finansujących kontrakty eksportowe na zakup polskich towarów i usług. Środki z kredytów wypłacane są bezpośrednio krajowym eksporterom, a zagraniczni nabywcy po dostawie towaru/usługi, dokonują spłaty kredytów. W przypadku instrumentów wymagających udziału banku nabywcy, warunkiem udzielenia przez BGK kredytu jest dostępność limitów na finansowanie transakcji z danym bankiem. Natomiast kredyty finansujące nabywców bezpośrednio mogą być udzielane po dokonaniu każdorazowo indywidualnej oceny transakcji i kredytobiorcy.

POREĘCZENIA I GWARANCJE

BGK jest także realizatorem programu rządowego „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji BGK”. Program funkcjonuje od roku 2009. Wykorzystując jego instrumenty BGK udziela poręczeń, gwarancji spłat kredytów, promes poręczeń i gwarancji oraz gwarancji należytego wykonania umowy.

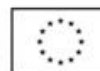
Poręczenia czy gwarancje są formą zabezpieczenia spłaty kredytu, które przedsiębiorca może otrzymać celem uzyskania kredytu inwestycyjnego lub obrotowego, w szczególności na realizację przedsięwzięć współfinansowanych z Unii Europejskiej oraz projekty infrastrukturalne związane z rozwojem sektora małych i średnich przedsiębiorstw, w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

Instrumenty te pozwalają kredytobiorcy, który nie ma wystarczającego majątku lub nie chce go wykorzystywać, na częściowe zabezpieczenie kredytu.

Wniosek o udzielenie poręczenia bądź gwarancji spłaty kredytu przez BGK klient składa w banku kredytującym

GWARANCJA DE MINIMIS

Przedsiębiorcy często korzystają z kredytów obrotowych, przeznaczonych na finansowanie bieżącej działalności firmy. Mogą jednak pojawić się problemy w ich spłacie. Program gwarancji de minimis jest odpowiedzią rządu na takie problemy. W ramach tego programu mikro, mali i średni przedsiębiorcy mogą uzyskać gwarancje na zabezpieczenie spłaty kredytu przeznaczonego na finansowanie

działalności bieżącej. Jest to pierwszy program rządu, w którym ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami jest przejęte przez Skarb Państwa.

Gwarancja de minimis jest udzielana na maksymalnie 27 miesięcy. Nie może przekroczyć 3,5 mln zł, a dodatkowo kwota ta nie może stanowić więcej niż 60% wartości kredytu obrotowego. Gwarancja dotyczy wyłącznie kwoty kredytu, a nie obejmuje odsetek oraz innych kosztów okołokredytowych.

Kredytobiorca składa wniosek o udzielenie gwarancji spłaty kredytu wraz z wnioskiem o udzielenie kredytu bezpośrednio w banku kredytującym. Bank kredytujący dokonuje analizy zdolności kredytowej zgodnie z obowiązującymi w tym banku procedurami. Jeżeli przedsiębiorca posiada zdolność do spłaty kredytu wraz z odsetkami i spełnione są warunki formalne do udzielenia gwarancji de minimis, bank kredytujący podejmuje decyzję o udzieleniu kredytu zabezpieczonego gwarancją de minimis. Przedsiębiorca, podpisując umowę kredytową, składa także weksel in blanco z deklaracją wekslową, który stanowi zabezpieczenie dla otrzymanej gwarancji.

W przypadku niewywiązania się przez kredytobiorcę z obowiązku spłaty kredytu, bank kredytujący wzywa Bank Gospodarstwa Krajowego, jako gwaranta, do zapłaty. Przeniesienie na BGK zobowiązania do spłaty kredytu nie zwalnia jednakże przedsiębiorcy od spłaty zadłużenia. Zmienia się tylko wierzyciel – z banku komercyjnego na BGK.

Gwarancja de minimis umożliwia dostęp do finansowania kredytem obrotowym przedsiębiorcom z krótką historią kredytową lub nie mającym wystarczającego majątku na zabezpieczenie kredytu oraz nieobciążanie własnego majątku – przedsiębiorca ma elastyczność w zakresie dysponowania własnym majątkiem, nie musi go zastawiać na rzecz banku udzielającego kredytu obrotowego.

Bank Gospodarstwa Krajowego, na mocy wewnętrznych umów, udziela gwarancji de minimis na kredyty obrotowe przyznawane przez banki komercyjne.

PROGRAMY NARODOWEGO CENTRUM BADAŃ I ROZWOJU

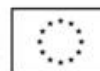
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR) jest instytucją realizującą zadania w zakresie polityki naukowej i innowacyjnej państwa. Jednym z jej elementów jest także komercjalizacja osiągnięć naukowych, popularyzacja wyników badań tak, aby były wykorzystywane w gospodarce. W tym celu NCBiR realizuje liczne programy krajowe i międzynarodowe skierowane zarówno do naukowców i jednostek naukowych, jak i do przedsiębiorców, którzy zamierzają realizować przedsięwzięcia innowacyjne.

Programy NCBiR wspierające badania i innowacje komplementarne z Funduszami Europejskimi to m.in.:

Program Badań Stosowanych, który ma na celu wsparcie projektów badawczych o charakterze aplikacyjnym, tj. prac badawczych podejmowanych w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne.

INNOTECH, którego celem jest wzmocnienie współpracy przedsiębiorstw z uczelniami i jednostkami badawczymi sektora publicznego.

Program sektorowy INNOLOT, który ma na celu finansowanie badań naukowych oraz prac rozwojowych nad innowacyjnymi rozwiązaniami dla przemysłu lotniczego.

Program sektorowy INNOMED ma na celu finansowanie badań naukowych oraz prac rozwojowych nad innowacyjnymi rozwiązaniami w zakresie medycyny.

Program CuBR, który dofinansowuje badania i prace rozwojowe związane z nowymi technologiami wydobywania, procesami metalurgicznymi, przetwórczymi, nowymi wyrobami i ich recyklingiem.

Program Blue Gas - Polski Gaz Łupkowy, którego głównym celem programu jest rozwój technologii w obszarze związanym z wydobywaniem gazu łupkowego w Polsce i ich wdrożenie w działalności gospodarczej.

Program Gekon – Generator Koncepcji Ekologicznych, który ma na celu zwiększenie innowacyjności polskiej gospodarki poprzez rozwój technologii proekologicznych.

Przedsięwzięcie pilotażowe „BRIDGE: Komerccjalizacja wyników badań naukowych i prac rozwojowych – testowanie nowych mechanizmów wsparcia”, które ma na celu wsparcie komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych poprzez rozwijanie, testowanie i wdrażanie w praktyce nowych instrumentów.

Przedsięwzięcie „Wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej – Demonstrator +”, którego celem jest wzmocnienie transferu wyników badań naukowych i prac rozwojowych w skali demonstracyjnej, w szczególności opracowanie nowej technologii lub produktu oraz przetestowanie opracowanego rozwiązania.

